

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXXV. Idem a Cantuar. Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

scilicet simoniacè promotum; & si ordinetur, non recipere ordinis executionem, etiamsi ignoraret eum esse simoniacum; sed indigere dispensatione, quia nullus debet obedire alicui ad communicandum sibi in facto illicito: ille autem, qui est ipso jure suspensus, & quo ad se, & quo ad alios illicitè confert ordinem. Unde nullus debet ipse communicare recipiendo ab eo quacunq[ue] ex causa: si autem ei non constat, non debet peccatum credere alterius; & ita cum bona conscientia debet ab eo ordinem recipere. Addit tamen: Si autem Episcopus sit simoniacus aliquo alio modo, quàm per promotionem suam simoniacè factam, potest ab eo ordinem recipere, si sit occultum, quia non est suspensus quoad se ipsum Docent Suarez de censur. disput. 31. sect. 4. Hallier. de sacr. elect. sect. 7. cap. 1. art. 3. §. 3. Illud tamen valde olim dubitatum fuit, an subditus à Prelato suo, quem privatim simoniacum fuisse scit, ordinem recipere possit. Et Hugo Cardinalis in cap. nos 9. quest. 9. affirmavit, posse. Joannes Andreas & Bernardus in presenti textu negarunt, quorum sententia probatur ex hoc textu, ubi Innocentius jubet monacho Carthusiensi, qui

gradum Subdiaconatus receperat ab Episcopo, quem postea scierat simoniacum esse, ut in gradu suscepto ministraret; sed contra conscientiam ad superiores ordines non ascendat: & ita olim etiam ob privatam scientiam simoniæ ab Episcopo commissæ, non licebat ab eo ordines recipere. Verum quia plura mala inde contingebant ex eo, quod privatâ auctoritate liceret ab Episcopo proprio discedere, nec ab eo velle ordines recipere propter suspicionem, aut rumorem simoniæ, ut referunt Surius in vita Sancti Gualberti, die 12, Jul. cap. 6 Petrus Damianus lib. 8 epist. 11. ad Civem Florentinos, obtinuit, ut post Extravag. Martini V. ad evitandâ, tantum Episcopum notoriè simoniacum teneatur subditus vitare, ut probat Hallierius supra, dict. §. 3. nec hodie præsens textus procedit, nec etiam monachus Carthusianus, qui ex privata tantum notitia audierat fuisse Episcopum proprium simoniacum, tenebatur illum vitare; immò potius ab eo ordines recipere valebat. Prosequuntur Hallierius, & Suarez ubi supra.

CAPUT XXXV.

Idem à Cantuar. Archiepiscopo.

IN tantum peccatis exigentibus corda quorundam simoniaca pravitas depravavit, ut in exterminium canonicæ sanctionis, & in elusionem quodam modo divini iudicii lucris temporalibus inhiantes, ac dicentes in corde suo: Non est Deus, simoniam sub honesto nomine palliant, quasi mutato nomine culpa transferatur, & poena. Verum nec Deus secundum Apostolum irridetur, nec tales Simonis sectatores, etsi temporalem in præsentem forsan poenam evadant, in futuro tamen poenam non effugient sempiternam, cum nec honestas nominis criminis malitiam palliabit, nec vox poterit abolere reatum. Sanè pervenit ad audientiam nostram, quod cum olim quidam suffraganei tui pro chrismate Ecclesiæ contra canonicas sanctiones certam accipere consueverint pecuniæ quantitatem, metuentes poenam canonicam, & correctionem tuam eludere cupientes, tempus faciendæ solutionis anticipent, recipientes in media Quadragesima, quod recipere consuevere post Pascha: & ut causam accipiendi dissimulent, nomen denariorum variant, denarios, quos prius chrismales, secundò paschales dicebat, consuetudinem mediæ Quadragesimæ nuncupantes. Quidam verò nec tempus solutionis, nec solvendorum nummorum in aliquo variarunt, veterem per omnia consuetudinem imitantes. Quia verò expressius exprimit venditionis speciem, qui prius recipit pretium, quàm rem conferat pretio, quamquam tempus recipiendæ mercedis dissimulando distulerit, & dissimulaverit differendo: licet utrumque in talibus periculosum sit, vel existat, cum gratis gratia conferenda sit, ne ipsam contingat, & rem, & nomen gratiæ demereri: f. t. per A. f. m. atque districtè præcipimus, quatenus auctoritate nostrâ fretus, & tuâ, taliter excessus corrigas supradictos, suffraganeos tuos, & officiales eorum man. præ. per cen. ecc. & sub. ap. ob. à tam illicita exactione compescens, quo ad nos de cætero super hoc querimonia deferri non possit, nec aliorum culpa tibi ob tuâ negligentiam meritum imputetur ad poenam: eâdemque auctoritate suffultus, pravam illam consuetudinem de tua provincia studeas abolere, per quam pro Ecclesiarum investitura, Archidiaconi marcham argenti, minores verò Decani vaccam albam sibi dari postulant, vel certam solvi pecuniæ quantitatem. Dat. Later. vi. Kal. Jul.

NOTÆ.

^a Cantuariensi. Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc titulo de excess. prelat. cap. 1. & in epistolis editis à Sirleto, fol. 337. Ex quo registro restituo litteram huius textus. De

Cantuarensi Metropoli egi in cap. 2. de rescript. 1.

^b Culpa transferatur. Ut de aliis notavi in cap. ea 15. hoc titulo.

^c Canonicas sanctiones. Congestas supra in dict. cap. ea, ubi commentarium huius textus invenies.

^d Recipit

2. ^d Recipit pretium.) Unde secundum leges civiles emptor tenetur prius offerre pretium, quam venditor rem venditam tradat, *l. Iulianus, §. offerre ff. de action. empti*; fortiusque ostenditur venditio, quando pretium rei precedit eius traditionem. Ratio est, quia traditio rei potest referri ad

plures contractus: sed interventio pretii solam emptionem respicit.

^e Officiales) Id est vicarios, ut notavi supra in titul. de offic. Vicarii.

^f Investitura.) Hanc ultimam partem exposui supra in cap. cum Ecclesia.

CAPUT XXXVI.

^a Idem

PER tuas nobis litteras intimasti, quod cum D. Iator presentium vellet in Subdiaconum ordinari, & certum titulum non haberet, quendam presbyterum exoravit, ut ipsum ad Ecclesiam suam ^b titulum ^c presentaret: quod cum ille facere recusaret, ipse illi firmiter repromisit, quod nunquam, si presentaret eundem, in Ecclesia sua aliquam peteret portionem: & sic ad presentationem ipsius extitit ordinatus, nec, ut asserit, in hoc se egisse illicitum aliquid intellexit. Unde cum postmodum vellet in Diaconum promoveri, Episcopo commovente, ne quis interveniente promissione aliquam ordinatus accederet, idem recordatus promissionis istius, a susceptione ordinis Diaconatus cessavit, hoc tibi humiliter confitens, & per te postulans edoceri, utrum ex compromissione huiusmodi reus esset, & an liceret eidem in suscepto Subdiaconatus ordine ^d ministrare, & ad ordines ascendere ulteriores: unde fraternitas tua duxit Ap. Sed oraculum requirendum. Nos igitur inquisitioni tuae taliter respondemus, quod nisi cum eo fuerit misericorditer dispensatum, nec ad ordines superiores ascendere, nec in suscepto debet ordine secundum rigorem canonicam ministrare.

NOTÆ.

1. ^a Idem.) Ita etiam legitur in quarta collectione, *sub hoc titul. cap. 1.* nullibi tamen exprimitur cui referibat Pontifex.

^b Titulum.) Id est Ecclesiam, juxta tradita late in *cap. 4. de prob.*

^c Presentaret.) Juxta morem antiquum, secundum quem Parochus coadjutorem presentabat, parte sui beneficii illi assignata, ut probavi in *cap. extirpando, de Prebend.*

2. ^d Ministrare.) Quia suspensus erat, cum simoniace ordinatus esset, non quia absque titulo, seu cum titulo falso promotus fuisset; nam ex eo suspensionem non incurrerat, ut probavi in *cap. 4. de prob.* sed propter pactum initum ipso cum presbytero non petendi portionem aliquam fructuum in ipsa Ecclesia, ut similiter in *cap. final. hoc titul.* eadem suspensio incurritur ab eo, qui pacto convento promisit se non presbiterum necessaria ab Episcopo ordinante, qui illi de necessariis providere cogebatur, juxta tradita in *dict. cap. 4.* nam cum iste remisit quid temporale, videlicet partem fructuum, seu sustentationem sibi debitam, ut spirituale, id est sacrum ordinem, assequeretur, ideo simoniam commisit; nam remittere idem est

ac dare: probant in terminis textus in *cap. alia 8. quest. 3. cap. veniens, el 2. de restibus.* Faciunt textus in *l. si mulier. 10. ff. de condit. caus. dat. l. qui etiam, ff. de calumn.* Docent Ugolinus de simonia tabul. 4. num. 3. Quaranta in *summa Bul. verbo Ordo*, Gibalino de simon. cap. 16. consec. 5. Unde deducunt Suarez tom. 1. de relig. lib. 4. de simon. cap. 38. num. 5. Azor lib. 12. in *inst. moral. 3. part. cap. 15. quest. 1.* hanc suspensionem etiam incurrere eum, qui extraneo sibi constituiti patrimonio ad suscipiendos sacros ordines, promittit se nihil unquam petiturum. Sed contrarium, immo in hoc pacto restituendi patrimonium, aut non petendi ab eo, qui illud ad ordines suscipiendos constituerat, nullam committi simoniam, nec per consequens suspensionem incurrere, docuerunt Nanarrus ad *titul. de temporibus ordin. consil. 17.* Toletus lib. 1. *summa, cap. 48. num. 6.* Castropalao *tract. 17. oper. moral. disput. 3. punct. 3. num. 2.* Garcia 2. *part. de benefic. cap. 5. num. 165.* Diana *part. 2. tract. 2. resol. 5.* Barb. de *potest. Episcopi alleg. 20. num. 29.* alii congesti à Gibalino *dict. consec. 5.* quia ista constitutio patrimonii non est aliquid spirituale, nec vera presentatio ad sacros ordines, ut quæ in hoc textu præcessit; unde non potuit committi simonia, & per consequens nec incurri suspensio, de qua in hoc textu.

CAPUT XXXVII.

^a Idem.

CONSULERE. *Et infra:* Quicumque ^b vicedominatum, vel aliam ecclesiasticam administrationem per pecuniam administrare voluerint, tam ementes, quam vendentes cum Simone magno percelluntur, & ab illa Ecclesia, in cuius contumeliam dare pecuniam, & accipere voluerint, justè excluduntur.

NOTÆ.